

A protekció százfejű sarkányát megölni nagy és nemes mű volna, méltó a legfényesebb jellemhez, a legragyogóbb lángelméhez. Sőt azt hisszük, érdemes volna e tettért egy egész, nagy, dicső férfielejét áldozni. Mikor Héraklész elvégezte legnemesebb kulturművét, Augiász istállójának kitisztítását, mit csinált? Tovább állott, az istállót ott hagyta. Milyen gyönyörű dolog volna, ha akadna egy Héraklész, aki a mi közéleti istállónkat kitisztítaná. Még ha nyomban utána el is kellene hagynia örökre a helyet, amelyet nemzeti szégyenétől, kórokozó bacillusaitól merész elhatározással megtisztított.

Városatyák mozgalmá a tisztujítás előtt.

(Saját tudósítónktól.) Két-három nap óta gépirásos meghívók érkeztek több városatyához, amelyek alá ugyancsak gépirással „több törvényhatósági bizottsági tag” volt írva. A bizalmasnak jelzett értekezletet ma délután félhatra az Európa éttermébe hívták össze és tárgyának a tisztujítás kérdése volt megjelölve.

Az értekezletre pontos időben mintegy harminc törvényhatósági bizottsági tag jött el, akik érthető érdeklődéssel várták, hogy az összehívók jelentkezzenek. Ez, mikor már némi türelmetlenség mutatkozott, meg is történt. Az összehívók egyike előállt és miután bejelentette, hogy a mozgalom megindításának megbízásából beszél, előadta a következőket:

— Az értekezletet azért hívták össze, hogy Szalay József dr. főkapitány-helyettest főkérjék, hogy a tisztujításon adja be pályá-

zatát tanácsosi állásra. Kéri ennek a kérdésnek megvitatását. A tanácskozás megkezdése előtt elnököt ajánl.

A vita során a következő vélemények hangzottak el. 1. Miután az összehívók Szalay József dr.-t — akinek érdemeit és rátermettségét egyértelműleg megállapították, — tanácsosnak kívánák megválasztatni, jelöljék meg azt az urat, akit a tanácsból kiakarnának hagyni. 2. Ez fölösleges, elég, ha Szalayt jelölik, az ugyanis a kandidálástól függ, hogy ki maradjon ki. 3. A t. előttem szóló ur véleménye tarthatatlan. Mutatja Zombory Antal esete, akit annak idején öt turnuson át jelöltek és mégis kibuktattak Szekeker Lajossal szemben. Hiszen az előadottak szerint Szalay ur beválasztásának — bármily kívánatos is — az lehet az ára, hogy a tanács legértékesebb tagja bukik ki. 4. Arról talán később kellene tárgyalni, hogy kit hagyjunk ki. 5. Az összehívók képviselője szolgálati idő alapján levezet egy képzett kandidálást, amelyből azt hozza ki, hogy a legvégén Tóth Mihály dr. és Szalay József dr. maradnának meg. Így tehát ki kellene buknia — Tóth Mihálynak. 6. Tiltakozom az olyan rendszer ellen, hogy az legyen az ok valakinek a kibuktatására, mert a tanácsban a — legfiatalabb. Tóth Mihály szorgalmas, kötelességtudó hivatalnok. 7. Senkit se buktassunk.

Végül is: az értekezlet egyhangulag megnyilatkozott Tóth Mihály mellett. Az összehívók erre eltávoztak. Megállapodni nem tudtak a további vita során. Szalayt értékes embernek mondták, aki kulturai és művészeti kérdésekben hivatott tekintély, de a mai értekezleten nem tudtak helyet találni számára . . .

A megreformált munkásbiztosítás.

— A reform körvonatai. — Decentralizálják a pénztárakat. —

(Saját tudósítónktól.) Elég sűrű a mai munkásbiztosítás rendszere ellen felmerülő panaszok száma. Így legutóbb a pesti honvéd menedékház volt kénytelen panasszal élni a kerületi pénztár ellen, mert ez a menedékházban cselédi, szolgai munkát végző alkalmazottak után közel 3000 korona tagjárulékkal terhelte meg a menedékházat, helyesebben az államkincstárt. Hasonló panasszal él a vakok intézete is, melynek növendékeit tartja a kerületi pénztárbiztosításra kötelezeteknek, mivel részben ipari munkát, székfőnást stb. tanulnak. Szegeden is sok panasz hangzott már el a rendszer ellen, amelynek megváltoztatásán erőiesen dolgoznak a belügyminisztériumban.

Az első reform, amely a munkásbiztosítás körül történik, az ipari bírósággal lesz kapcsolatos. Ösztől kezdve nem az iparhatóság, hanem az ipari bíróság foglalkozik a panaszokkal, másodfokon pedig nem a rendes bíróság, hanem az Állami Munkásbiztosító Hivatal. E reformnak nyilvánvaló haszna az lesz, hogy a legilletékesebb hatóság fog ítélni a nagy szaktudást megkövetelő viták kérdéseiben.

Ez újítást az eddigi tervek szerint nyomon fogja követni a munkásbiztosító törvény általános reformja. Az erre vonatkozó előmunka folyamatban van, de máris megtudtuk a készülő reform egy-két érdekes részleteit.

Az új törvény mindenképpen a decentralizálásra fog törekedni. Már kétszáz munkásfoglalkoztató üzem köteles lesz saját keze-

Igazi demokrácia.

*

Egy bécsi író, Schalek Alice, már hetek óta érdekes fölolvadásokat tart az osztrák császárvárosban azokról a tapasztalatokról, amelyeket Indiában, Újzélandban, Ausztráliában tett hosszabb utazásakor szerzett. Újzéland szerinte a demokrácia földje. Ez már a hajón kezd mutatkozni. Minden utas beszélget egymással, senki sem akar valami különös pozícióban feltűnni. Sőt, ami még inkább följegyzendő: senki sem érzi magát rosszul a más társaságában. Bájos és elegáns hölgyek mellé olyan férfiak ülnek le, akik valósággal napszámosoknak látszanak. Bemutatkozás egyszerűen nincs. Ép így beszél mindenki velem is és csakhamar kiderült, hogy ezek a rosszul öltözött fiatal emberek, akik között az avatatlan szem aligha tudna különbséget tenni és akik ugyanazokat a mondatfüzéseket használják beszéd közben, egészen különböző polgári állásokhoz tartoznak. Az egyik egy igen neves nagykereskedő fia, egy másik bíró, a harmadik paraszt. Valamennyien ugyanazt a vakációutazást csinálják, politikai és gazdasági kérdésekről beszélgetnek és a sportjátékokban, amelyek a gőzös fedélzetén vigan folynak, kivétel nélkül valamennyien részt vesznek.

Első pillantásra szembeütő, hogy a hajón látható hölgyek mennivre különböznek a

mi európai hölgyeinktől. Valamennyien frissek, üdék és bájosak, mintha tengeri betegség nem is volna a világon. Néhány házaspár valósággal meghökkeníti az embert. A nő valóságos hölgy, a férfi valóságos paraszt. Ilyen házaspárral az utóbbi időkben igen gyakran találkoztam. A hölgyek igen kedvesen és szívesen beszélgetnek egymással. Az Európában annyira ismert irigy és gyanakvó női pillantás, a finom csipkedés és elkülönítő törekvés, amelyet nálunk az utazó hölgyek olyan sikerrel és gyakran alkalmaznak, itt teljességgel ismeretlen. Valamennyi asszony, mintha testvére volna egymásnak. Egy előttem ismeretlen szolidaritás kapcsolja őket össze. Még az ugynevezett vénkisasszonyok is, akik szép számmal vannak a hajón, ép olyan vidámak és barátságosak, mint a legcsinosabb fiatalok. Nem epések, se nem harapósak és viszont a férfiak megkülönböztetés nélkül ugyanugy bántanak velük, mint a többi hölgyekkel. Ez a hang egyébként kissé hívós és egyáltalán nem eleven. A vénkisasszony itt nem komikus figura. A társaság hallgatólag respektálja azokat az okokat, amelyek a házasságtól visszatartották őket és senki sem tételezi föl, hogy csak azért nem mentek férjhez, mert senkinek sem kellett.

Az ország és az egész keleti rész legdélkebb városában. Bluffben kötünk ki. Bluff

nem önálló város, hanem kikötőhelye Invercargill városnak, ahová két óra múlva érkezünk meg. Az állomáson nincs hordár, ki ki maga cipeli a cökmódját. Már tudniillik a hölgyek táskáit az urak viszik be. Akármilyen idegen egy nő, a hozzá véletlenül közel álló férfi szó nélkül segít neki. A szállóban a napi ellátásért és pedig a három étkezésért és a szobáért szabad fürdőhasználatot tizenöt-husz koronát fizet az ember. A szobák dolgában pedig európai ember számára rögtön szembeötlik, hogy sehol sincsen mosdótál. És ez a mosdótál-kérdés okozta első összeütközésem az újzélandi demokráciával. Meg van ugyanis az a rendes szokásom, hogy napjában néha megmosom a kezem. Mivel azonban sehol sem találtam a mosdótálat csengettem. Nem jött senki. Csengettem még erősebben, de csak én hallottam, senki más. Erre tehát valami szolgálatkész lélek keresésére indultam és találtam is egy pincérleányt az ebédlőben. Ez a hölgy szinte megdöbbenve hallgatott végig és ellenségesen nézett rám.

— A fürdőszobában szokás kezét mosni a csap alatt. Azt hiszi, hogy valakinek kéze és ideje van az ön elhasznált mosdóvizet cipelgetni?

— Igen, azt hiszem. Legalább az európai szokások eddig ilyesmit hitettek velem.

— Well, a régi világban. Az egésze-

Dicsőségük, tartósságuk és szépségük révén országhírűvé vált szegedi BUTOROK
első kézből, nagy választékban csakis az
Egyesült Műasztalosok Butorraktárában Szegeden, Tisza-Lajos körút 19. szám alatt
kaphatók, esetleg részletfizetésre is.